

Hänvisning
RP 74/2026 rd

Riksdagens förvaltningsutskott

Kontaktperson
Dan Sundqvist, specialsakkunnig i integrationHaV@eduskunta.fi

Ärende

Utlåtande om regeringens proposition med förslag till lag om ändring av lagen om främjande av integration och till lagar som har samband med den**Beslut**

Landskapsregeringen har 18.05.2026 mottagit en begäran från riksdagens förvaltningsutskottets om utlåtande angående regeringens proposition med förslag till lag om ändring av lagen om främjande av integration och till lagar som har samband med den. Propositionen omfattar 295 sidor. De föreslagna lagarna avses träda i kraft den 1 januari 2027. Utlåtandet ska vara hos riksdagens förvaltningsutskott före kl 12:00 den 24.05.2026.

I propositionen föreslås att lagen om främjande av integration, lagen om fritt bildningsarbete, lagen om ordnande av arbetskraftsservice, lagen om utkomstskydd för arbetslösa, lagen om nationella studie-, utbildnings- och examensregister, läropliktslagen och lagen om statsandel för kommunal basservice ändras.

Landskapsregeringen beslöt lämna följande utlåtande:

Lagstiftningsbehörighet

Lagtinget har enligt 18 § punkterna 1, 4, 6, 12, 13, 14 och 23 självstyrelselagen för Åland (1991:71) lagstiftningsbehörighet bland annat i fråga om landskapsregeringen och under landskapsregeringen lydande myndigheter och inrättningar, kommunernas förvaltning, allmän ordning och säkerhet med de undantag som nämns i 27 § 27, 34 och 35 punkten, hälso- och sjukvård med de undantag som stadgas i 27 § 24, 29 och 30 punkten, socialvård, utbildning samt främjande av sysselsättningen.

Riket har enligt 27 § punkterna 2, 3, 7, 22 och 26 självstyrelselagen lagstiftningsbehörighet bland annat gällande rätt att vistas i landet, att välja boningsort och att färdas från en ort till en annan, statsmyndigheternas organisation och verksamhet, barns rättsliga ställning, straffrätt med undantag av vad som stadgas i 18 § 25 punkten, medborgarskap och utlänningslagstiftning.

Bestämmelser inom de rättsområden som ligger under rikets lagstiftningsbehörighet blir direkt tillämpliga på Åland.

Landskapsregeringens synpunkter

Landskapsregeringen konstaterar att de synpunkter som framfördes i vårt tidigare utlåtande till arbets- och näringsministeriet beträffande propositionen har delvis beaktats.

Enligt Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2024/1712 om ändring av direktiv 2011/36/EU om förebyggande och bekämpande av människohandel och om skydd av dess offer (människohandelsdirektivet) åläggs medlemsstaterna att ordna stöd och hjälp för offer för människohandel. Landskapsregeringen har i samband med sin notifiering (ÅLR 2024/4494) bedömt att direktivet faller inom rikets lagstiftningsbehörighet och följaktligen även inom rikets förvaltnings- och finansieringsansvar. Vidare konstaterar landskapsregeringen, i dialog med arbets- och näringsministeriet, att den föreslagna lösningen är det bästa alternativet för att säkerställa att finansieringen till landskapet Åland för offer för människohandel. Samtidigt bör det framhållas att det inte är givet att motsvarande lösning kan tillämpas vid framtida lagändringar, utan det behöver prövas separat i varje enskilt fall.

Landskapsregeringen vill understryka att genom att slopa ersättningen för utkomststödet och ersättningen för beredskap för mottagande troligtvis kommer att minska de åländska kommunernas benägenhet att ta emot personer som avses i 2 § 3 och 4 mom. Dessa ersättningar har utgjort en väsentlig del av kommunernas kostnadstäckning och ett bortfall bedöms således riskera att försvaga det kommunala engagemanget för framtida mottaganden.

Minister

Arsim Zekaj

Specialsakkunnig i integration

Dan Sundqvist